

Raadsvoorstel: Z/22/745422 / 839449
Onderwerp: Tijdelijke onderwijshuisvesting
Internationale Schakelklas (ISK)

Datum: 14 december 2022
Portefeuillehouder: Attie Mager
I&O: 12 januari 2023
B&A / Raadsvergadering: 26 januari 2023
Opsteller: Houwelingen, Arno van
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Tijdelijke onderwijshuisvesting Internationale Schakelklas (ISK)

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met een tijdelijke onderwijshuisvesting voor de Internationale Schakelklas (ISK) in het schoolgebouw aan de Lange Slagenstraat 1 voor vijf jaar.
2. Hiervoor een budget beschikbaar te stellen van € 810.000.
3. Dit te dekken uit de van het Rijk ontvangen middelen voor de tijdelijke onderwijshuisvesting aan ontheemden van € 810.000.
4. De jaarlijks te ontvangen huurinkomsten van ca. € 100.000 in te zetten ter dekking van de exploitatielasten.
5. De financiële consequenties van beslispunt 2, 3 en 4 te verwerken in een begrotingswijziging.
6. De nog te ontvangen Rijksmiddelen vanuit de regeling 'Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers' (OHBA-regeling 2022) hier t.z.t. aan toe te voegen.
7. De gevolgen van beslispunt 6 te verwerken in de eerstvolgende maandwijziging na bekend worden van de hoogte van deze bijdrage.

Aanleiding:

Het aantal leerlingen bij het voortgezet onderwijs van de Internationale Schakelklas (ISK vo) is afgelopen jaar fors gestegen. ISK vo is van 60 leerlingen in oktober 2021 gegroeid naar 230 leerlingen op dit moment en er is een wachtlijst. Naast het onderwijs aan de leerlingen uit het AZC (groot verloop) is er een grote toename van het aantal Oekraïense leerlingen uit Gorinchem en de regio. De prognose van het aantal leerlingen is afhankelijk van situatie in de wereld en Europa en de (politieke) besluiten over het AZC en huisvesting statushouders in Gorinchem. De leerlingen zijn nu verdeeld over drie locaties:

- A. Omnia College (vijf lokalen)
- B. Gebouw C Stadhuisplein (zes lokalen)
- C. Da Vinci College (vijf lokalen).

Voor alle drie de locaties geldt dat het tijdelijk is. Voor gebouw C wordt gewerkt met halfjaarcontracten totdat bekend is wat er met het gebouw gaat gebeuren. Bij Omnia College is het een tijdelijke situatie tot augustus 2023. Dan gaat gestart worden met de inhuizing Yulius in het gebouw van Omnia College (Integraal onderwijshuisvestingsplan - IHP). Bij Da Vinci College wordt per jaar ruimte gecreëerd op basis van eigen instroom mbo.

Omdat er geen uitbreidingsmogelijkheden zijn op deze locaties, huurcontracten tijdelijk zijn en het niet wenselijk is om een vierde locatie te starten, is gezocht naar een passende onderwijslocatie. Dit is de

schoollocatie aan de Lange Slagenstraat (gebouw evenwijdig aan de Abraham Kemplaan).

Adviesbureau BBN voert begin januari 2023 een 0-meting uit voor het schoolgebouw om daarna te komen tot een plan van eisen om het gebouw onderwijsklaar te maken. Met dit plan van eisen kan een aanbesteding worden opgestart om een passende partij te vinden die de werkzaamheden gaat uitvoeren.

Beoogd effect:

- *Onderwijshuisvesting voor de ISK is voor vijf jaar gewaarborgd:* Door de nieuwe locatie is er zekerheid voor passende onderwijsruimte voor de komende vijf jaar.

Argumenten:

1.1: Gelet op de benodigde onderwijsruimte voor de ISK en de grootte van het onderwijsgebouw Lange Slagenstraat 1 is deze school de enige passende ruimte voor tijdelijke onderwijshuisvesting.

Het aantal ISK-leerlingen op dit moment is 230, verdeeld over 16 lokalen. Op dit moment zijn er in Gorinchem geen (leegstaande) schoolgebouwen van deze omvang. Het schoolgebouw aan de Lange Slagenstraat heeft 20 lokalen. Op termijn kunnen ook de (nu) 60 basisschoolleerlingen van het Gildenplein – is ook tijdelijke onderwijshuisvesting - hier onderwijs krijgen.

1.2: De tijdelijke onderwijshuisvesting ISK kan een impuls geven aan de verdere ontwikkeling van herstructureringsgebied Lange Slagenstraat/Van Neercasselstraat.

De schoollocatie Lange Slagenstraat 1 (schoolgebouw parallel aan de Abraham Kemplaan) is onderdeel van een herstructureringsgebied. Er ligt een concept procesvoorstel in de vorm van een startnotitie 'Procesvoorstel kaderstelling herontwikkeling schoollocatie Lange Slagenstraat'. Deze startnotitie gaat uit van de herontwikkeling van het gehele gebied.

Als het schoolgebouw Lange Slagenstraat 1 voor een periode van vijf jaar in gebruik zal worden genomen door de ISK, valt dit gebouw voor die periode buiten de herontwikkeling. Hier moet de startnotitie op worden aangepast. In het vervolgproces, uitlijning en doorlooptijd van het totale herstructureringsproject wordt deze tijdelijke huisvesting ISK dan meegenomen. De andere twee gebouwen en bijbehorende gebieden binnen het project kunnen waar mogelijk eerder een nieuwe bestemming krijgen en conform de startnotitie worden opgepakt.

1.3: Een school van 230 leerlingen die verdeeld is over drie tijdelijke locaties, draagt niet bij aan de continuïteit van de ISK als volwaardige school.

Door de explosieve groei van het aantal leerlingen en de (toen nog) onzekere situatie van het asielzoekerscentrum is steeds gezocht naar directe onderwijshuisvestingsmogelijkheden. De huidige locaties zijn met zorg (en liefde) opengesteld en ingericht maar voldoen op de langere termijn niet. De leerkrachten van de ISK zien er naar uit om onder één dak te kunnen werken, omdat de huidige versnippering niet bij draagt aan continuïteit van de school.

3.1: De aangevraagde subsidie, specifiek voor onderwijshuisvesting, wordt gebruikt om het schoolgebouw onderwijsklaar te maken.

Team Onderwijs & Leefbaarheid heeft een subsidie 'Regeling specifieke uitkering tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden' aangevraagd. Deze is specifiek voor de Oekraïense leerlingen en is reeds toegekend (€810.000).

4.1: Huurinkomsten voor het gebruik van het schoolgebouw worden ingezet voor de dekking van de exploitatie.

Zie hieronder de tekst bij het kopje 'Financiën'.

5.1: Omdat de kosten en de ontvangen middelen voor deze tijdelijke onderwijshuisvesting niet in de begroting zijn opgenomen en niet voldoen aan de criteria voor het verwerken en aanbieden aan de gemeenteraad via de maandwijzigingsprocedure, dient het beschikbaar stellen hiervan via een separaat raadsvoorstel geformaliseerd te worden.

Zie hieronder de tekst bij het kopje 'Financiën'.

6.1: De tweede subsidieaanvraag 'Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers' (OHBA-regeling 2022) is aangevraagd.

De aanvraag is ingediend nadat de raad heeft besloten voor continuering van asielopvang in Gorinchem. Een reactie op de aanvraag van het COA is nog niet gegeven.

Risico's:

De subsidie 'Regeling specifieke uitkering tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden' kon alleen in de maand oktober 2022 worden aangevraagd. Deze is 28 november 2022 toegekend maar kent een maximale uitvoeringsperiode tot 31 juli 2023. Het onderwijsklaar maken van het gebouw moet daarom in zeer korte tijd gebeuren (plan van eisen, aanbesteding en uitvoering). Van de OHBA-regeling 2022 zijn de eisen nog niet bekend. Team Onderwijs heeft dit proces met voorrang opgepakt en zal het ministerie van OC&W vragen om de uitvoeringsperiode te verlengen, mocht dit nodig zijn.

Het totale benodigde budget is op dit moment van schrijven nog niet bekend. Het taakstellend budget zou niet toereikend kunnen zijn. In overleg met ISK moet dan een keuze worden gemaakt welke werkzaamheden aan het gebouw niet kunnen worden uitgevoerd. Mocht het budget echt ontoereikend zijn om het gebouw onderwijsklaar te maken, dan moet gezocht worden naar een andere oplossing voor dit onderwijshuisvestingsvraagstuk dat wel binnen de beschikbare middelen kan worden uitgevoerd.

Er kunnen voor de ISK geen leerlingprognoses worden afgegeven. Er is een scenario denkbaar dat het aantal leerlingen daalt. Het gebouw zou dan te groot zijn voor de ISK. Dan moet gezocht worden naar mogelijkheden om het gebouw te gebruiken voor andere (tijdelijke) onderwijsactiviteiten. Gezien de uitvoering van het IHP (renovatie/nieuwbouw van scholen) zal de ruimte van een tijdelijke schoollocatie de komende jaren van toegevoegde waarde zijn.

Financiën:

Door de, niet vooraf bekende, explosieve groei van de school ISK is de noodzakelijke ruimtebehoefte niet meegenomen in een begroting. Dit gebeurt nu via separate besluitvorming in de gemeenteraad.

Het totale budget van de regeling voor tijdelijke onderwijshuisvesting aan ontheemden en de OHBA-regeling is taakstellend voor het onderwijsklaar maken van het gebouw. Het totaalbedrag uit de specifieke uitkering 'tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden' is € 810.000, dat hiervoor via dit voorstel in januari 2023 beschikbaar wordt gesteld. Zodra de hoogte van de bijdrage op basis van de regeling 'Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers' (OHBA-regeling 2022) bekend is, zal dit – indien noodzakelijk - worden toegevoegd aan het budget voor de aanpassing van de locatie Lange Slagenstraat 1.

De exploitatielasten worden op basis van de laatst bekende tarieven (3 januari 2023) geraamd op € 150.000 per jaar. Deze kunnen worden gedekt uit de hiervoor in de begroting opgenomen middelen en de inkomsten van huur die bij het schoolbestuur OVO (als penvoerder van de ISK) in rekening wordt

gebracht.

De gemeenteraad zal bij de tussenrapportage 2023 verder geïnformeerd worden over de beleidsmatige en financiële voortgang van dit project en de vereiste besluitvorming over de eventuele financiële gevolgen (w.o. de verwerking van de OHBA-regeling 2022).

Participatie:

Het tekort aan passende onderwijsruimte staat hoog op de agenda binnen de regiegroep ISK, waar alle onderwijsbesturen voortgezet onderwijs van Gorinchem onderdeel van uitmaken en verantwoordelijkheid dragen. OVO is penvoerder van de ISK. Met de betrokkenen van OVO en de ISK is de onderwijslocatie Lange Slagenstraat 1 onderzocht en als passend benoemd.

Communicatie:

In het schoolgebouw zit nu leegstandsbeheer met een opzegtermijn van drie maanden. De bedrijven en particulieren die nu gebruik maken van het gebouw worden geïnformeerd dat hun contract wordt beëindigd.

De buurtbewoners worden geïnformeerd dat het gebouw aan de Lange Slagenstraat 1 weer een (tijdelijke) onderwijsfunctie krijgt.

Ook de ontwikkelingen met betrekking tot het andere deel van het terrein worden aan hen voorgelegd.

Duurzaamheid:

Binnen het beschikbare budget wordt onderzocht of en zo ja welke maatregelen kunnen worden doorgevoerd vanuit de Erkende Maatregelenlijst energiebesparing (EML) van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De op deze lijst genoemde verbeterpunten zijn met een terugverdientijd van vijf jaar opgesteld, waardoor de verbeteringen daadwerkelijk zullen renderen.

Vervolproces:

- Januari 2023: 0-meting/plan van eisen schoolgebouw
- Januari/februari: 2023 aanbesteding opstellen
- Februari 2023: opzeggen leegstadsbeheer
- Maart/april 2023: aanbestedingsprocedure
- Maart 2023: informeren buurtbewoners
- Mei-juli 2023: uitvoering werkzaamheden
- Augustus/september ISK in het schoolgebouw

Bijlagen:

n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 14 december 2022

Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. In te stemmen met een tijdelijke onderwijshuisvesting voor de Internationale Schakelklas (ISK) in het schoolgebouw aan de Lange Slagenstraat 1 voor vijf jaar.
2. Hiervoor een budget beschikbaar te stellen van € 810.000.
3. Dit te dekken uit de van het Rijk ontvangen middelen voor de tijdelijke onderwijshuisvesting aan ontheemden van € 810.000.
4. De jaarlijks te ontvangen huurinkomsten van ca. € 100.000 in te zetten ter dekking van de exploitatielasten.
5. De financiële consequenties van beslispoint 2, 3 en 4 te verwerken in een begrotingswijziging.
6. De nog te ontvangen Rijksmiddelen vanuit de regeling 'Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers' (OHBA-regeling 2022) hier t.z.t. aan toe te voegen.
7. De gevolgen van beslispoint 6 te verwerken in de eerstvolgende maandwijziging na bekend worden van de hoogte van deze bijdrage.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 26 januari 2023

Griffier,

Voorzitter,